

บทที่ ๒

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยที่อาจจะมีผลต่อการตายของทารกก่อนอายุหนึ่งปีในประเทศไทย ได้อาศัยข้อมูลจากการวิจัยในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากร ในประเทศไทย (National Longitudinal Survey of Social, Economic and Demographic Change in Thailand) ทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรในประเทศไทยนี้ ได้แบ่งเขตการวิจัยออกเป็น ๒ ส่วน คือ การวิจัยส่วนที่เป็นเมือง โดยหมายถึงเขตเทศบาลทั่วประเทศ และการวิจัยส่วนที่เป็นเขตชนบท ซึ่งหมายถึงส่วนอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเขตเมือง โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวนี้ ได้สุ่มตัวอย่างจากอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ ยกเว้นอำเภอชายแดนที่มีหมู่บ้านกระจัดกระจาย ไม่มีทางคมนาคมที่คณะนักสำรวจจะเดินทางไปถึงภายในเวลาจำกัด และอำเภอที่มีการปฏิบัติการของผู้นอกการร้าย และสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งได้แก่จังหวัด สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส จากนั้นได้ทำการสุ่มตัวอย่างประมาณเขตละ ๑,๕๐๐ ครัวเรือน ครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบทจะเป็นตัวแทนของครัวเรือนประมาณ ๑ ต่อ ๒,๐๐๐ ครัวเรือนทั่วประเทศ และครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมืองจะเป็นตัวแทนของครัวเรือนประมาณ ๑ ต่อ ๒๕๐ ครัวเรือนทั่วประเทศ ซึ่งในเขตชนบทได้ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๑๒ เขตเมืองดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๑๒ กระทำโดยนิสิตชั้นปริญญาบัณฑิตและมหาบัณฑิต ซึ่งได้ผ่านการอบรมในหน้าที่พนักงานสำรวจจากสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนและภรรยา และสตรีที่สมรสแล้วทุกคนในครัวเรือนและภรรยา และสตรีที่สมรสแล้วทุกคนในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างอายุไม่เกิน ๖๐ ปี เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร

การจัดแบ่งการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในเขตชนบท ได้แบ่งเป็น ๓ ชั้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการจickกลุ่มอย่างมีระบบ คือ

ชั้นแรก เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับอำเภอ ได้แบ่งอำเภอในประเทศไทยออกเป็น ๑๕ กลุ่มตามลำดับความเป็นเมืองโดยได้ลำดับอัตราส่วนของจำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อจำนวนประชากรในวัยทำงานทั้งหมดในเขตอำเภอนั้น ๆ ในชั้นนี้ได้สุ่มตัวอย่างมากลุ่มละ ๑ อำเภอ

ชั้นที่สอง เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับหมู่บ้าน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านจากอำเภอที่ตกเป็นตัวอย่างมาอำเภอละ ๓ หมู่บ้าน

ชั้นที่สาม เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มเป็นระบบ (Systematic) ได้สุ่มตัวอย่างครัวเรือนจากหมู่บ้านที่ตกเป็นตัวอย่างมาหมู่บ้านละ ๓๕ ครัวเรือน

ควยวิธีดังกล่าวโดยย่อแล้วนี้ จากผลของการวิจัยในเขตชนบทของประเทศไทย จึงมีจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น ๑,๔๗๖ ครัวเรือน จาก ๔๕ หมู่บ้านของ ๑๕ อำเภอทั่วประเทศดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	๑๐๖ ครัวเรือน
๒. อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	๑๐๖ ครัวเรือน
๓. อำเภอสามเงา จังหวัดตาก	๑๐๕ ครัวเรือน
๔. อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร	๕๒ ครัวเรือน
๕. อำเภอตลิ่งชัน จังหวัดธนบุรี	๕๔ ครัวเรือน
๖. อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	๑๐๒ ครัวเรือน
๗. อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	๑๐๐ ครัวเรือน
๘. อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐๒ ครัวเรือน
๙. อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	๑๐๔ ครัวเรือน
๑๐. อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๐ ครัวเรือน

๑๑. อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	๗๘ ครัวเรือน
๑๒. อำเภอร่มวง จังหวัดนครราชสีมา	๔๔ ครัวเรือน
๑๓. อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๐๒ ครัวเรือน
๑๔. อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	๑๐๔ ครัวเรือน
๑๕. อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี	๘๗ ครัวเรือน
รวม	<u>๑,๔๗๒</u> ครัวเรือน

การจัดแบ่งการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเขตเมือง ใดแบ่งเป็น ๓ ชั้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจัดกลุ่มอย่างมีระบบเช่นกัน คือ

ชั้นแรก การสุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งจะสุ่มเป็นเขต ๆ เขตที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมดมี ๓๒ เขต ในเขตเทศบาลอื่น ๆ ทั่วประเทศจะสุ่มตัวอย่างมา ๒๔ เขต

ชั้นที่สอง เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับอำเภอ ใดทำการสุ่มตัวอย่างอำเภอจากจังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่างมาจังหวัดละ ๒ อำเภอ ยกเว้นอำเภอในกรุงเทพมหานคร

ชั้นที่สาม เป็นการสุ่มระดับครัวเรือน ใดทำการสุ่มตัวอย่างครัวเรือนจากอำเภอที่ตกเป็นตัวอย่างมาอำเภอละมากับกายนอยบางตามความใหญ่เล็กของอำเภอ โดยเฉลี่ยอำเภอละ ๓๕ ครัวเรือน

ด้วยวิธีดังกล่าวโดยย่อ จากผลการวิจัยในเขตเมืองของประเทศไทยในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวๆ ได้ครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น ๒,๑๘๓ ครัวเรือน จาก ๕๖ อำเภอ ๑๓ จังหวัดทั่วประเทศ เขตที่ตกเป็นตัวอย่างเป็นเขตเทศบาล มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. เขตกรุงเทพมหานคร	๓๒ เขตเจ้านับ
๒. เขตเทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ	๒ เขตเจ้านับ
๓. เขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี	๒ เขตเจ้านับ
๔. เขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒ เขตเจ้านับ
๕. เขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒ เขตเจ้านับ
๖. เขตเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒ เขตเจ้านับ
๗. เขตเทศบาลเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา	๒ เขตเจ้านับ

๘. เขตเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงราย	๒ เขตเจ้านับ
๙. เขตเทศบาลเมืองนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	๒ เขตเจ้านับ
๑๐. เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร	๒ เขตเจ้านับ
๑๑. เขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา	๒ เขตเจ้านับ
๑๒. เขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	๒ เขตเจ้านับ
๑๓. เขตเทศบาลตำบลวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	๒ เขตเจ้านับ

ในจำนวน ๒,๑๘๓ ครัวเรือนนี้ สัมภาษณ์ได้หัวหน้าครัวเรือนชาย ๑๕๘ คน หัวหน้าครัวเรือนหญิง ๒๕๘ คน และสตรีที่สมรสแล้ว ๓๓๘ คน รวมทั้งสามีภรรยาที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ๑,๗๒๗ คน รวมจำนวนผู้ที่สัมภาษณ์ได้ทั้งหมด ๒,๕๒๒ คน

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรของประเทศไทย

ในเขตชนบท สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับ

๑. สมาชิกในครัวเรือน
๒. ความสัมพันธ์ทางครอบครัว
๓. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มอีก (ถามจากหัวหน้าครัวเรือนชาย)
๔. ความคาดหวัง และความมุ่งหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรชาย
๕. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
๖. ประวัติการย้ายถิ่น
๗. ภาวะการตาย
๘. การเขยิบฐานะทางสังคม
๙. ผู้ตัดสินใจในกิจการของครอบครัว (ถามจากหัวหน้าครัวเรือนชาย)

๑๐. การติดต่อกับโลกภายนอก
๑๑. ความเชื่อถือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ
๑๒. ลักษณะของบ้าน
๑๓. การอนามัย
๑๔. ผู้ตัดสินใจในกิจการของครอบครัว (ถามจากภรรยาของหัวหน้าครัวเรือน)
๑๕. ประวัติและฐานะทางสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์ (ถามจากภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
๑๖. การสมรส
๑๗. การตั้งครรภ์และการให้กำเนิด
๑๘. ความสามารถที่จะมีบุตรได้
๑๙. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มอีก
๒๐. ความรู้ ทาที่ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

ในเขตเมือง มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับ

๑. สมาชิกในครัวเรือน
๒. ความสัมพันธ์ทางครอบครัว
๓. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่ม (ถามจากหัวหน้าครัวเรือนชาย)
๔. ความคาดหวังเกี่ยวกับบุตร
๕. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
๖. ประวัติในการย้ายถิ่น
๗. การเซียบฐานะทางสังคม
๘. ภาวะการตาย
๙. การเดินทางไปทำงานประจำวัน
๑๐. การติดต่อกับโลกภายนอก
๑๑. ข้อมูลเกี่ยวกับการอนามัย
๑๒. ความเชื่อถือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ
๑๓. ลักษณะของบ้าน

- ๑๔. ประวัติและฐานะทางสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์ (ถามจากภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- ๑๕. การสมรส
- ๑๖. การตั้งครรภ์และการให้กำเนิด
- ๑๗. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่ม (ถามจากภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- ๑๘. ความสามารถที่จะมีบุตรเพิ่มได้อีก (ถามจากภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- ๑๙. ความรู้ ทาที่ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ในครัวเรือนหนึ่ง ๆ ให้สัมภาษณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ชาย

- ๑. ถ้าในครัวเรือนมีคู่สมรสเพียงคนเดียว ให้สัมภาษณ์สามี
- ๒. ถ้าในครัวเรือนมีคู่สมรส ๒ คู่หรือมากกว่านั้น ให้เลือกสัมภาษณ์สามีคนหนึ่งตามเกณฑ์ดังนี้ตามลำดับคือ
 - ก. สัมภาษณ์สามีที่เป็นเจ้าบ้านที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี และกำลังอยู่กับภรรยา
 - ข. ถ้าเจ้าบ้านไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒.(ก) ให้สัมภาษณ์ชายที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี แต่งงานแล้วและอยู่กับภรรยา โดยพิจารณาว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือนมากกว่าคู่สามีภรรยาอื่น ๆ (ไม่นับเจ้าบ้าน)
 - ค. ถ้าไม่สามารถกำหนดได้ว่า ผู้ใดมีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือน ให้สัมภาษณ์ชายที่อาวุโสสูงสุดแต่ไม่เกิน ๖๐ ปี แต่งงานแล้วและอยู่กับภรรยา
- ๓. ถ้าในครัวเรือนไม่มีคู่สมรสเลย ให้สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน

หญิง

ให้สัมภาษณ์ภรรยาของชายที่ถูกสัมภาษณ์และหญิงทุกคนในครัวเรือนที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี เคยสมรสแล้ว ไม่ว่าสถานภาพสมรสจะเป็นเช่นไรก็ตาม เช่น ม่าย หรือหย่าร้าง แยกกันอยู่ก็ตาม

ข้อจำกัดของข้อมูล

ในการศึกษาเปรียบเทียบการตายของทารกในเขตชนบท และเขตเมืองของประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลของโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวๆ ภายใต้การดำเนินงานของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสัมภาษณ์จากตัวอย่างครัวเรือนทั้งหมดทั่วประเทศทั้งเขตชนบทและเขตเมือง ตัวอย่างจึงมีจำนวนจำกัดและในบางครั้งไม่สามารถแสดงรายละเอียดได้มากนัก กล่าวคือ เรื่องการตายของทารก เป็นผลพลอยได้จากการถามประวัติการตั้งครรภ์ของภรรยาและสตรีสมรสแล้วที่ตกเป็นตัวอย่าง ดังนั้น รายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุของการตายไม่มี และอายุของทารกในขณะที่เสียชีวิตทางรายผู้สัมภาษณ์ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนลงไปได้ เนื่องจากกาลเวลาล่วงไปนานแล้ว กับทั้งเป็นคำถามที่ไม่สมควรจะซักไซ้ไล่เรียง เพราะจะทำให้ผู้ตอบสะเทือนใจได้ง่าย และเมื่อนำมาศึกษากับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งวัดจากการให้คะแนนตามระดับการศึกษา อาชีพ และสิ่งของเครื่องใช้บริโภคประเภทดาว มาตรการในการให้คะแนนได้ตัดครัวเรือนที่ไม่ทราบเกี่ยวกับระดับการศึกษามา อาชีพหรือสิ่งของเครื่องใช้ดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง จะทำให้ครัวเรือนที่ทราบเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจลดลงอย่างมาก ที่สำคัญคือระยะเวลาที่มีการตายของทารกบางรายผ่านไปหลายปีแล้วมาศึกษากับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในขณะที่ไปสัมภาษณ์ อาจจะไม่สอดคล้องกันนัก แต่เนื่องจากพิจารณาแล้วการเลือกรู้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของคนไทยทั่ว ๆ ไปมีความเปลี่ยนแปลงไม่มากนักคงพออนุมูลศึกษาได้ นอกจากนี้เมื่อศึกษากับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของจำนวนตัวอย่าง ๑,๖๘๖ รายของเขตชนบท และ ๒,๕๒๒ รายของเขตเมือง จะลดลงไปบ้าง เพราะผู้ศึกษามีได้รวมจำนวนผู้ที่ไม่ได้ให้คำตอบหรือตอบว่าไม่ทราบ กล่าวโดยสรุปการศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเท่าที่จะสามารถคัดเลือกข้อมูลมาใช้ศึกษาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง

ลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่นำมาศึกษานี้ เป็นข้อมูลที่ไต่จากกรวิจัยในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรของประเทศไทย ซึ่งได้ดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในส่วนที่เป็นกรวิจัยรอบแรกในเขตชนบท มีจำนวนครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น ๑,๘๗๖ ครัวเรือน และการวิจัยรอบแรกในเขตเมืองมีจำนวนครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น ๒,๑๘๓ ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนทั้งหมดนี้ให้คำตอบแบบสอบถามประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือน ภรรยาหัวหน้าครัวเรือน และสตรีอื่น ๆ ที่มีสถานภาพสมรสเป็นหม้าย หรือหย่าร้าง สำหรับข้อมูลที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับการตายของทารก เป็นคำตอบแบบสอบถามของภรรยาหัวหน้าครัวเรือน และสตรีอื่นที่มีสถานภาพสมรสเป็นหม้ายหรือหย่าร้างที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่าง มีเพียงบางส่วนเป็นคำตอบที่ได้จากการให้คำตอบแบบสอบถามหัวหน้าครัวเรือน ดังนั้น เขตชนบทจึงได้จำนวนตัวอย่างที่สัมภาษณ์ได้ ๑,๖๘๖ กรณี และเขตเมือง ๒,๕๒๒ กรณี ทว่าในการศึกษารั้งนี้บางหัวข้อจะปรากฏจำนวนตัวอย่างที่นำมาใช้ได้ไม่เท่ากันทุกหัวข้อ เพราะบางหัวข้อศึกษาจากคู่สามีภรรยา บางหัวข้อศึกษาจากสตรีทุกคนที่เป็นตัวอย่างหรือบางหัวข้อก็ศึกษาจากสตรีที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์เท่านั้น ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ จึงทำให้มีจำนวนตัวอย่างที่ศึกษาเปลี่ยนแปลงไป

จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมดของเขตชนบทและเขตเมืองในการวิจัยรอบแรก มีลักษณะทั่วไปดังนี้

อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน

เขตชนบท ส่วนใหญ่ของหัวหน้าครัวเรือน หรือร้อยละ ๘๕.๘ ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นอกนั้นประกอบอาชีพข้าราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ ๖.๘, ๘.๘, ๒.๓ ตามลำดับ

<u>อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน</u>	<u>ร้อยละ</u>
เกษตรกร	๘๕.๘
ค้าขาย	๔.๘
รับราชการ ทำงานในวิชาชีพ	๖.๘
กรรมกร รับจ้างทั่วไป	๒.๓
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๐๖๒)

เขตเมือง อาชีพส่วนใหญ่คือ อาชีพกรรมกร รับจ้างทั่วไปมีร้อยละ ๓๖.๒ รองมาคืออาชีพรับราชการ ทำงานในวิชาชีพ, ค้าขาย และอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีร้อยละ ๓๓.๕, ๒๕.๗ และ ๔.๖ ตามลำดับ

<u>อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน</u>	<u>ร้อยละ</u>
เกษตรกร	๔.๖
ค้าขาย	๒๕.๗
รับราชการ ทำงานในวิชาชีพ	๓๓.๕
กรรมกร รับจ้างทั่วไป	๓๖.๒
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๘๘๓)

ฐานะทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือน การวัดระดับฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน พิจารณาจากคะแนนอัตราส่วนร้อยละของอาชีพหัวหน้าครัวเรือน คะแนนส่วนร้อยละของการศึกษาและคะแนนอัตราส่วนร้อยละของสินค้าบริโภคประเภทถาวร นำมาจัดระดับ ปรากฏว่า เขตชนบท หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นตัวอย่างมีฐานะยากจนและปานกลาง ร้อยละ ๑๑.๒ และ ๘๘.๘ ตามลำดับ สำหรับฐานะคอนข้างดีและดี ไม่ปรากฏ

<u>ฐานะทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือน</u>	<u>ร้อยละ</u>
ฐานะยากจน	๑๑.๒
ฐานะปานกลาง	๘๘.๘
ฐานะคอนข้างดี	-
ฐานะดี	-
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๒๑๔)

เขตเมือง มีหัวหน้าครัวเรือนฐานะยากจน, ปานกลาง, ค่อนข้างดี และฐานะดี ร้อยละ ๓๘.๑, ๒๐.๖, ๑๙.๕ และ ๒๑.๘ ตามลำดับ

<u>ฐานะทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือน</u>	<u>ร้อยละ</u>
ฐานะยากจน	๓๘.๑
ฐานะปานกลาง	๒๐.๖
ฐานะค่อนข้างดี	๑๙.๕
ฐานะดี	๒๑.๘
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๗๓๙)

การศึกษาของมารดา เขตชนบท การศึกษาของมารดาค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ มีมารดาที่มีการศึกษาจบประถมศึกษาปีที่ ๔ และสูงกว่า ไม่ถึงครึ่งของจำนวนขอมูลทั้งหมด หรือร้อยละ ๔๙.๕ ที่เหลือเป็นมารดาที่ไม่ได้รับการศึกษา และมีการศึกษาค่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๔ ร้อยละ ๓๘.๖ และ ๑๕.๙ ตามลำดับ

<u>ระดับการศึกษาของมารดา</u>	<u>ร้อยละ</u>
ไม่ได้รับการศึกษา	๓๘.๖
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๔	๑๕.๙
ประถมศึกษาปีที่ ๔ และสูงกว่า	๔๕.๕
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๓๕๒)

เขตเมือง ร้อยละของมารดาที่ไม่ได้รับการศึกษา และมีการศึกษาค่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๔ มีน้อยกว่าในเขตชนบท คือมีร้อยละ ๒๖.๘ และ ๘.๐ มารดาที่มีการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๔ และสูงกว่ามีร้อยละ ๖๕.๒

<u>ระดับการศึกษาของมารดา</u>	<u>ร้อยละ</u>
ไม่ได้รับการศึกษา	๒๖.๘
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๔	๘.๐
ประถมศึกษาปีที่ ๔ และสูงกว่า	๖๕.๒
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๙๘๒)

อายุแรกสมรสของมารดา เขตชนบท ร้อยละ ๔๔.๒ ของมารดาสมรสเมื่ออายุระหว่าง ๑๔ - ๒๐ ปี รองลงมา คือ สมรสเมื่ออายุ ๑๕ - ๑๙ ปี, ๒๑ - ๒๓ ปี, ๒๔ - ๒๖ ปี และอายุ ๒๗ ปีขึ้นไป มีร้อยละ ๒๒.๕, ๑๙.๘, ๘.๓ และ ๕.๒ ตามลำดับ

<u>อายุแรกสมรสของมารดา</u>	<u>ร้อยละ</u>
๑๕ - ๑๙ ปี	๒๒.๕
๑๔ - ๒๐ ปี	๔๔.๒
๒๑ - ๒๓ ปี	๑๙.๘
๒๔ - ๒๖ ปี	๘.๓
๒๗ ปีขึ้นไป	๕.๒
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๓๔๙)

เขตเมือง อายุ ๑๔ - ๒๐ ปี เป็นอายุแรกสมรสส่วนใหญ่ของมารดาในเขตเมือง รองมาคืออายุแรกสมรส ๒๑ - ๒๓ ปี, ๑๕ - ๑๙ ปี, ๒๔ - ๒๖ ปี และ ๒๗ ปีขึ้นไป หรือมีร้อยละ ๔๐.๓, ๒๐.๒, ๑๙.๖, ๑๒.๙ และ ๙.๒ ตามลำดับ

<u>อายุแรกสมรสของมารดา</u>	<u>ร้อยละ</u>
๑๕ - ๑๙ ปี	๑๙.๖
๑๔ - ๒๐ ปี	๔๐.๓
๒๑ - ๒๓ ปี	๒๐.๒
๒๔ - ๒๖ ปี	๑๒.๙
๒๗ ปีขึ้นไป	๙.๒
รวม	๑๐๐.๐ (๑,๙๘๙)

ระดับของภาวะเจริญพันธุ์

เขตชนบท สตรีที่สมรสแล้วเมื่ออายุพ้นหรือใกล้จะพ้นวัยเจริญพันธุ์ (อายุ ๔๐ - ๔๔ ปี) จะมีบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖.๕ คน และมีบุตรที่มีชีวิต ๕.๖ คน

สตรีในเขตเมืองอื่น ๆ มีบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๘ คน และมีบุตรที่มีชีวิตเท่ากับ ๕.๒ คน สำหรับสตรีในเขตกรุงเทพฯ - ชนบุรี มีบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๓ คน และมีบุตรที่มีชีวิต ๕.๐ คน

มารดาที่มีทารกตาย

เขตชนบทและเขตเมือง จำนวนมารดาที่มีทารกตายเท่ากับ ๔๕๒ คน และ ๓๖๕ คน ตามลำดับ จำแนกมารดาตามจำนวนที่มีทารกตาย ดังนี้

<u>จำนวนทารกตาย</u>	<u>เขตชนบทมีร้อยละ</u>	<u>เขตเมืองมีร้อยละ</u>
๑	๕๗.๕	๗๐.๙
๒	๒๖.๖	๒๐.๐
๓	๙.๖	๗.๔
๔	๒.๙	๐.๘
๕	๑.๖	๐.๕
๖	๐.๔	๐.๓
๗	๐.๒	๐.๓
๘	๑.๒	-
รวม	๑๐๐.๐(๔๕๒)	๑๐๐.๐(๓๖๕)

ลำดับบุตรของทหารที่ตาย

เขตชนบทและเขตเมือง มีมารดาที่ไม่สามารถอุปลำดับบุตรของทหารที่ตาย
จำนวน ๑๒ คน และ ๑๑ คน ตามลำดับ เมื่อศึกษาลำดับบุตรของทหารที่ตายเฉพาะมารดา
ให้รายละเอียดได้ มีดังนี้

<u>ลำดับบุตรของทหารที่ตาย</u>	<u>เขตชนบทมีร้อยละ</u>	<u>เขตเมืองมีร้อยละ</u>
คนที่ ๑	๒๐.๔	๒๕.๑
คนที่ ๒	๑๖.๑	๑๗.๙
คนที่ ๓	๑๔.๓	๑๔.๘
คนที่ ๔	๑๒.๖	๑๑.๙
คนที่ ๕	๑๐.๒	๑๐.๗
คนที่ ๖	๙.๙	๖.๒
คนที่ ๗	๕.๗	๕.๔
คนที่ ๘	๕.๑	๓.๑
คนที่ ๙	๓.๒	๒.๕
คนที่ ๑๐	๑.๔	๑.๒
คนที่ ๑๑	๐.๙	-
คนที่ ๑๒	๐.๙	-
คนที่ ๑๓	๐.๒	-
คนที่ ๑๔	๐.๒	-
คนที่ ๑๕	๐.๑	-
รวม	๑๐๐.๐(๙๘๕)	๑๐๐.๐(๘๘๖)